N°. 222. 1854.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 20 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den September 1854, n°. 68, is *A. Slotemaker*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Molenaarsgraaf.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den September 1854, n°. 55, is *M. Wigman*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Utrecht.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den September 1854, n°. 67, is *N. A. C. Slotemaker* benoemd tot notaris te Molenaarsgraaf.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 9den dezer, n°. 17, goedgevonden den luitenant-generaal, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, *J. F.* graaf *Du Monceau*, à la suite van den staf van het wapen der cavalerie, krachtens art. 42 § 2, lit. *a*, der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op pensioen te stellen en het bedrag van dat pensioen, ingevolge artt. 13 en 14*a* der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), te bepalen op drie duizend gulden (f 3000) 's jaars.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 17den dezer, n°. 64, goedgevonden te benoemen, bij het wapen der infanterie, tot kolonel, den luitenant-kolonel *J. C. Anemaet*, kommandant van het 2de regement infanterie.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

Blijkens eene mededeeling van het Belgische telegraafbestuur zijn in Frankrijk telegraafkantoren geopend te Grasse en Saint-Brieuc. Het eerstgenoemde kantoor ligt in den zesden, het tweede in den vierden kring van de Fransch-Belgische grens. Voor een enkel berigt naar eene dezer plaatsen wordt aan de Nederlandsche kantoren betaald:

NAAR	Van Amsterdam, Arnhem en Utrecht.	Van Dordrecht, Gorinchem, 's Gravenhage, 's Hertogenbosch, Maastricht en Rotterdam.
Grasse.	12.00 gl.	10.80 gl.
Saint-Brieuc . . .	9.60 »	8.40 »

Sedert den 15den September is te Cassel, behalve het reeds bestaande, nog een Hannoversch telegraafkantoor geopend, alwaar ook berigten in de Engelsche taal worden aangenomen.

Het telegraafkantoor te *Ehrenbreitstein* is gesloten.

Aan het op den 1sten October open te stellen Mecklenburgsche telegraafkantoor te Güstrow, zullen mede berigten in het Engelsch worden aangenomen.

's Gravenhage, den 19den September 1854.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De officiele Fransche *Moniteur* zegt in zijn nommer van eergisteren: » Frankrijk plukt thans de vruchten van de vaste en regtschapen staatkunde, die door den Keizer in werking gebragt is. Niettegenstaande de schaarschheid van levensmiddelen, de heerschende ziekte, den oorlog, is de volksbedrijvigheid niet verflaauwd, en het staatscrediet niet geschokt. Dank de wijze besluiten des gouvernements, hetwelk door den moed en het vertrouwen der bevolking zoo goed bijgestaan is, zijn de drie geduchtste plagen, die een land kunnen treffen, voor ons ditmaal, eenige altijd te bejammeren verliezen daargelaten, niet meer dan voorbijgaande moeijelijkheden. De ziekte verdwijnt; de schaarschheid van levensmiddelen wijkt voor een overvloedigen oogst; de oorlog, onder gelukkige voorteekenen aangevangen, boezemt geen beduchtheden meer in, dan alleen aan dengene door wiens streven naar magtsvergrooting hij is te weeg gebragt; weldra zullen de volkeren, getrouw aan de afspraak om elkander te ontmoeten, te Parijs vereenigd zijn om aan de vreedzame worstelingen van nijverheid en kunsten deel te nemen.

» Welk eene verbazende verandering heeft er in de stemming der gemoederen, gelijk in den staat der zaken, plaats gegrepen! Terwijl Frankrijk in Europa den hoogen rang hernam, waarop het regt heeft, zag het tevens het wantrouwen verdwijnen, waarmede het wegens de gebeurtenissen van vroegere tijden bejegend werd. Deze natie, tegen welke alle andere op hare hoede meenden te moeten zijn, is thans, door eene herschepping zoo als men niet had durven hopen, de hechtste steun der orde in de Europesche Staten-huishouding geworden. De zwakke of bedreigde Staten wenden niet langer den blik naar het Noorden; en, hetgeen nog meer verbazend is, de beduchtheden, die Frankrijk inboezemde, hebben opgehouden door de troonsbeklimming van dengene door wiens roemruchtigen naam zij schenen te zullen worden verlevendigd.

» Hiervan getuigt hetgeen dezer dagen te Boulogne is voorgevallen, krachtiger dan woorden vermogen. Op het strand, alwaar Napoleon vijftig jaren geleden Engeland bedreigde, en van waar hij oprukte ter verovering van Duitschland, heeft Napoleons erfgenaam bezoeken ontvangen van den Prins echtgenoot der Koningin van Engeland, van generaals der legers van alle Duitsche Staten, gelijk van den Koning der Belgen en den Koning van Portugal; als bondgenooten, als vrienden waren zij tegenwoordig bij de oefeningen van een leger, hetwelk door zijne krijgstucht en dapperheid, veel meer nog dan door de oorden alwaar het gelegerd is, aan het groote leger van het eerste keizerrijk doet denken.

» Geen wonder: want elk weet thans, dat die dappere soldaten alleen den vijand van de rust der wereld bedreigen; want de gedenkwaardige woorden die de Keizer te Bordeaux heeft gesproken [» het Keizerrijk is de vrede"], aanvankelijk met de feiten onvereenigbaar schijnende, zijn voor allen eene onbetwistbare waarheid geworden; want ieder erkent dat, bij de nog in Europa bestaande oorzaken van verdeeldheid, bij de zwakheid van zekere en de aarzeling der andere Staten, het thans in het Oosten afgedaan wordende geschil gansch Europa in vlam gezet zou hebben, ware het niet dat Frankrijk door de herstelling van zijn nationaal gouvernement zijne wenschen vervuld zag en dat zijne kracht in eene bekwame en vaste hand was vereenigd; want allen zijn overtuigd, dat een met kracht en spoed doorgezette oorlog het eenige middel was om den vrede op hechte grondslagen te herstellen; want, eindelijk, die oorlog, geen uitvloeisel van veroveringszucht maar van eergevoel en zucht voor aller behoud, is eerst ondernomen nadat Europa, als ware het vertegenwoordigd door eene volkenregtelijke jury, eenstemmig tegen den strafschuldigen aanrander een vonnis had geveld, hetwelk het niet met eere onuitgevoerd kon laten.

» Voor deze gevolgtrekking konden Frankrijk en Engeland niet terugdeinzen. Eendragtig in de dadelijkheden, gelijk zij eendragtig in het overleg geweest waren, deelen de beide groote zeemogendheden onderling den roem van het koene besluit, waarin de veiligheid van dezen tijd en de waarborg voor eene goede toekomst gelegen is.

» Wel is waar, Frankrijk en Engeland zijn niet eerst sedert gisteren onderling op den voet van goede nabuurschap, de eeuwenoude volkshaat was reeds aanmerkelijk verflaauwd door eene lange reeks van vredige jaren, door den vooruitgang der beschaving, door het drukker verkeer tusschen de beide volken. Doch deze gelukkige verandering had veeleer in de hoogere volksklassen dan onder de volksmassa plaats gegrepen; en zulk een toestand was nog verre van de broederlijke betrekking die thans de beide natien onderling zoo naauw vereenigt.

» Om aan het Engelsche gouvernement regt te doen wedervaren moet men erkennen, dat het niets gespaard heeft om die zoo wenschelijke vereeniging te bespoedigen. Dadelijk bij de eerste aankondiging van het herstel des keizerrijks, toen anderen onzeker waren wat hun te doen stond, was Engelands besluit genomen. Van zijnen kant heeft de Keizer, voorgelicht door de geschiedenis en getrouw aan het denkbeeld van zijnen oom, die in zoo schoone taal klaagde over de rampen welke Engeland en Frankrijk zich door hunne onderlinge verdeeldheid berokkend hadden, terwijl hunne eendragt zoo bevorderlijk voor hunne belangen en voor de zaak der menschheid zou geweest zijn, — heeft de Keizer de tweede helft der eeuw willen behoeden voor de rampen die haren aanvang hebben getroffen.

» Door de ronde en eerlijke wijze, waarop de betrekkingen tusschen de beide Staten geleid zijn, heeft de staatkunde, die hun door de wijsheid aangeraden werd, de bovenhand gehad zonder dat de een of de ander iets hebbe opgeofferd van zijne belangen, van zijne eer of onafhankelijkheid. De oude afkeer is plotseling door wederkeerige achting en vriendschap vervangen; de smaadtaal der dagbladen heeft plaats gemaakt voor eenparige betuigingen van erkentelijkheid en bewondering; het verbond, niet langer een verbond tusschen de gouvernementen alleen maar ook tusschen de volken, is thans bevestigd door het bloed hetwelk hunne soldaten en hunne zeelieden gezamenlijk voor de zege der edelste zaak storten.

» Hoe naauw wij onderling verbonden zijn, was reeds aan Europa gebleken door de inscheping onzer naar de Oostzee bestemde troepen op Engelsche oorlogsschepen, en door de geestdrift die 's Keizers bezoek op de Engelsche vloot te weeg bragt. Het is als of het bondgenootschap eene laatste en plegtige bekrachtiging ontvangen heeft door de komst van Prins Albert in het legerkamp van Boulogne, en door de hartelijkheid waarmede hij er door onze ingezetenen en onze soldaten bejegend is.

De herinnering aan vroegere dagen verhoogde nog het veelbeduidende dezer gebeurtenis: het was op de eigen plek, die door de voormalige worstelingen tusschen de beide volken merkwaardig was geworden; dáár scheen het als of de beide volken nog naauwer vereenigd, de herinnering aan het verledene nog vollediger uitgewischt wierden.

» De oorzaken die dit bondgenootschap hebben doen sluiten, waarborgen deszelfs duurzaamheid; en de vruchten, die het reeds heeft voortgebragt, toonen duidelijk genoeg wat er van verwacht mag worden."

— De uit de Oostzee terugkeerende legerafdeeling zal niet ontbonden maar langs de kust van het Kanaal zoo veel mogelijk bijeen gehouden worden.

— Te Rijssel, Turcoing en in de omstreken is door de politie bij vele personen huiszoeking gedaan, ten gevolge der ontdekking van een moordtuig, waarover in ons vorig nommer een berigt uit de Brusselsche dagbladen is medegedeeld.

De regtbank van correctionele politie te Parijs heeft een aantal personen, die onder den naam van *Carbonari* een politiek genootschap van demokratische strekking hadden opgerigt, deswege veroordeeld. Op uitnoodiging van hoogerhand wordt van dit regtsgeding door de Parijsche dagbladen niet gewaagd.

— De Parijsche *Presse* berigt dat de graanprijzen in Frankrijk weder stijgen niettegenstaande den goeden uitslag van den graanoogst, en geeft als oorzaak daarvan mede op, dat speculanten groote partijen tarwe en rogge opkoopen voor de bereiding van alcohol, dien men in Frankrijk, na de herhaalde mislukking van den wijnoogst, ook reeds uit beetwortels begonnen is te vervaardigen.

TURKIJE.

Met behulp van den telegraaph zijn berigten uit Konstantinopel van 10 September ontvangen. Uit dezelve blijkt dat ér toen nog geen tijdingen van de naar de Krim vertrokken expeditie ontvangen waren, en dat de Porte weder eenen stap gedaan heeft tot verwezenlijking der hervormingen, die haar van de zijde der Westersche mogendheden sinds lang worden aanbevolen. Er is namelijk een grootheerlijk bevelschrift uitgevaardigd, bepaaldelijk gerigt tegen de omkoopbaarheid der overheden, en nadrukkelijke aanmaningen en voorschriften inhoudende tot betere uitvoering der Tanzimatverordening. Ten einde de volledige toepassing van de milde beginselen dier verordening, die tot nog toe slechts gebrekkig in uitvoering gebragt is, voor het vervolg te verzekeren, wordt zelfs een bijzonder collegie ingesteld om daarop toezigt te houden; het bestaat uit vijf Mohammedanen, vier Armeniers van de Grieksch-katholijke Kerk, drie Roomsch-katholijken en een Israëliet.

Uit Azie waren geene nadere tijdingen ontvangen; men zag verlangend uit naar de bevestiging der berigten omtrent de door Schamyl en zijne Circassiers behaalde voordeelen, die aan den oorlog in Klein-Azie eene voor Turkije's zaak gunstige wending schenen gegeven te hebben. Officiele tijdingen waren daaromtrent bij de Porte nog niet ontvangen.

De Parijsche *Constitutionnel* meldt, op grond zijner brieven uit Konstantinopel van 5 September, dat door de Fransche militaire overheden in Turkije aanstalten gemaakt werden om binnen kort in het onderhoud en de verpleging eener zeer aanmerkelijk versterkte krijgsmagt te kunnen voorzien.

Aan de *Indépendance Belge* is uit Konstantinopel, onder dagteekening van 4 September, geschreven, dat de Porte, alsmede het Fransche en Engelsche gezantschap te Konstantinopel, in den laatsten tijd vele verzoekschriften uit Wallachye ontvangen hebben, waarin op de benoeming van een nieuwen hospodar aangedrongen werd, op grond dat Stir-Bey het bewind gebrekkig, willekeurig en in Russisch-gezinden geest gevoerd had.

De Fransche *Moniteur* bevestigt het berigt, dat de hospodars van Wallachye en Moldavie door de Porte uitgenoodigd zijn, om hunne functien te hervatten, en verzekert dat de Russen Ibraïlow geplunderd hebben alvorens het te ontruimen.

Volgens een berigt van den Weener *Lloyd* zijn Ibraïlow, Galacz en Foktschany reeds door Turksche troepen bezet.

GRIEKENLAND.

De Fransche *Moniteur* behelst het volgende berigt uit Athene van 8 September: » De cholera heeft in den Piraeeus geheel opgehouden. De maatregelen tot wering der besmetting zijn ingetrokken. Van het Fransche legercorps zullen 2000 man in Athene gekazerneerd worden."

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Konstantinopel, onder dagteekening van 4 September, geschreven: » Aan verscheiden handelsvaartuigen, die onder Grieksche vlag naar de Zwarte zee wilden varen, heeft de Porte dezer dagen de scheepspapieren geweigerd. Waarschijnlijk zullen van nu af de Turksche havens weder voor de Grieksche schepen gesloten zijn, omdat het Atheensche kabinet zonder te antwoorden den termijn heeft laten voorbijgaan, binnen welken de Porte de door Grieksche vrijscharen op haar grondgebied in vollen vrede aangerigte schade vergoed of althans de verpligting tot vergoeding erkend wilde zien."

RUSLAND.

Reeds is gemeld dat bij eene ukase van 7 September jl. eene nieuwe ligting van tien soldaten op elk duizendtal inwoners in de westelijke provincien van het Russische rijk bevolen is. In verband hiermede is door den Keizer bepaald, dat elk grondeigenaar voor de uitrusting dier ligting eene geldsom betalen zal van nagenoeg twintig gulden per recruut.

ITALIE.

Het Parijsche ultramontaansche dagblad *l'Univers* zegt: » Wij ontvangen brieven uit Turyn van 10 September. Na aan de cholera een voorwendsel ontleend te hebben om zich van de kloosters meester te maken, heeft de minister van binnenlandsche zaken, de heer Ratazzi, goedgevonden dien grond ook in te roepen om de processien te doen ophouden. De bevolking van Piemont, niet deelende in des ministers ingenomenheid tegen de godsdienst, heeft het verbod der processien, der openlijke lofzangen en smeekgebeden, in dezen tijd van beproeving met verontwaardiging vernomen. En onze liberale minister neemt al zulke besluiten eigenmagtig; die republikeinsch-gezinde absolutist vraagt niet naar Koning of kamers, en bekreunt zich niet om de ministeriele verantwoordelijkheid. Evenwel hebben zijne jongste maatregelen tegen de Kerk ook onder zijnen aanhang zoo veel afkeuring gevonden, dat hij andere dergelijke wel niet opgegeven maar toch uitgesteld heeft. Intusschen neemt de zedeloosheid en het misdrijf hier te lande toe, terwijl de regering kloosters sluit en processien verbiedt."

Een liberaal-gezind berigtgever der *Indépendance Belge* schrijft aan dat blad uit Turyn onder dagteekening van 16 September: » De heer Franzoni, de van zijnen zetel verwijderde aartsbisschop van Turyn, heeft een protest uitgevaardigd tegen het in gebruik nemen van eenige Turynsche kloosters ter verpleging van cholera-zieken. Gelukkig laat het gouvernement zich niet door onbillijke en ontijdige klagten weêrhouden van te doen hetgeen het voor de bevolking nuttig acht. Het bekreunt zich evenmin om de berisping en protesten der radicalen en Mazzinisten, maar stuit elke poging om de rust binnen 's lands of buiten onze grenzen te storen.

» De jongste brieven uit Rome gewagen van nieuwe inhechtenisnemingen in den Kerkelijken Staat, inzonderheid te Ancona en te Rome zelf gedaan wegens politieke redenen. In de kennisgeving van den kardinaal-vicaris betrekkelijk het feest van de geboorte der H. Maagd, wordt niet alleen de goede graanoogst van dit jaar maar ook » de ont-» dekking van voor de algemeene rust gevaarlijke aanslagen" aan hare bescherming toegeschreven."

BELGIE.

Het is thans geheel zeker, dat in Belgie het kabinet van den heer de Brouckere, hetwelk onzijdigheid tusschen de beide groote staatspartijen tot beginsel heeft, vooreerst aan het bewind blijft, terwijl Koning Leopold zijne tegenwoordigheid in het Rijk zelfs niet meer noodig acht en onverwachts eene vrij langdurige buitenlandsche reis heeft ondernomen, die onder het publiek te Brussel tot velerlei gissingen aanleiding geeft. » Wij meenen te weten — zegt de *Indépendance Belge* van gisteren — dat de afloop der ministeriele krisis zeer spoedig door het officiele regeringsblad zal bekend gemaakt worden. Daar de staatsmannen, wier diensten door de Kroon ingeroepen zijn, de zamenstelling van een nieuw ministerie niet wilden op zich nemen, hebben de tegenwoordige bewindslieden, naar verzekerd wordt, zich bereid verklaard hunne aanvrage om ontslag terug te nemen, terwijl zij het tijdstip vervroegen waarop zij aan de volksvertegenwoordiging de ophelderingen zullen geven, die het voorgevallene ook huns oordeels vereischt. De kamers zullen alzoo, naar gezegd wordt, tegen half October, waarschijnlijk op den 17den dier maand, bijeenkomen.

» De Koning is heden morgen vertrokken om, in diep incognito, in Zwitserland en Oostenrijk eene reis te doen en wel, naar gezegd wordt, tot aan het meer van Como. Zijne Majesteit wordt alleen door eenen ordonnans-officier en door eenen geneesheer vergezeld, en zal ongeveer eene maand uitblijven."

De Brusselsche *Émancipation* van gisteren zegt: » De Koning heeft ons heden verlaten om zich naar Pruissen en Oostenrijk te begeven, en zal, naar verzekerd wordt, over omstreeks eene maand terugkomen. Men zegt dat openingen van eene vredelievende strekking, onder 's hands door Rusland gedaan en door de Duitsche mogendheden beaamd, niet vreemd aan de reis van den Koning der Belgen zouden zijn. Men voegt er bij, dat de gouvernementen van Frankrijk en Engeland, hoewel vreemd aan dezen stap blijvende, dien evenwel niet ongaarne zouden zien. Wij deelen deze geruchten mede, zonder in het minste voor de waarheid derzelve in te staan. Het is zeker dat Zijne Majesteit in persoon de zitting der wetgevende kamers zal openen."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 19*den September* 1854.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de heer mr. J. A. Philipse het hem opgedragen voorzitterschap aanvaard met het houden der navolgende rede:

MIJNE HEEREN!

Op nieuw door den Koning benoemd tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ben ik weder in uw midden opgetreden, om de aan mij opgedragen taak te aanvaarden.

Ik doe dit, Mijne Heeren, met gevoelens van erkentelijkheid voor deze zoo bijzondere onderscheiding, op hoogen prijs stellende het vernieuwde blijk van vertrouwen door Zijne Majesteit hierdoor aan mij geschonken.

Het groote gewigt echter dezer hoogst vereerende betrekking en de moeijelijkheden, aan de uitvoering derzelve verbonden, hebbende leeren kennen, betuig ik opregtelijk meer dan ooit de behoefte te gevoelen aan uwe toegevende medewerking.

Dankbaar voor de zoo vele blijken van welwillendheid in de laatstafgeloopen zitting zoo ruimschoots van u, Mijne Heeren, weder ondervonden, bid ik u om ook gedurende deze zitting het zwaarwigtige mijner taak zooveel mogelijk te helpen verligten, door uwe ondersteuning en uw vertrouwen bij vernieuwing aan mij te schenken, welke ik verklaar zeer hoog te waarderen.

Met Gods hulp, welke ik daartoe eerbiedig inroep, stel ik mij voor alles aan te wenden wat in mijn vermogen is, om de mij opgelegde pligten met ijver en naauwgezetheid te volbrengen; om de werkzaamheden, die ons wachten, geleidelijk te regelen en onze beraadslagingen met orde te leiden.

Wilt gij, Mijne Heeren, van uwen kant mij in alles behulpzaam zijn! Met eene aangename herinnering terugziende op het verledene, durf ik mij vleijen hierop te mogen rekenen.

Mogen dan onze werkzaamheden onder den zegen van God aangevangen, ten beste van Koning en Vaderland ook weder door ons worden ten uitvoer gebragt!

Ik verklaar het Voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden.

De Kamer heeft hare Afdeelingen hernieuwd waarna de leden zich naar hunne sectien hebben begeven om zich met de keuze van voorzitters en ondervoorzitters bezig te houden.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, gehouden onder het voorzitterschap van den heer Anemaet, als oudste lid in jaren, zijn twee commissien benoemd tot onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden in de hoofdkiesdistricten Zuidhorn, Appingadam, Assen, Leeuwarden, Sneek, Dokkum, Zwolle, Almelo, Zutphen, Arnhem, Nijmegen, Tiel, Amersfoort, Utrecht, Hoorn, Alkmaar, Haarlem, Amsterdam, Leyden, Gouda, Delft, Rotterdam, 's Gravenhage, Dordrecht, Middelburg, Zierikzee, Breda, Tilburg, Eindhoven, Maastricht, Roermond en 's Hertogenbosch.

De leden der commissien, bestaande uit de heeren 1°. Strens, van Bosse en Godefroi, en 2°. van Hoëvell, Dommer van Poldersveldt en Donker, zijn uitgenoodigd geworden om van den uitslag van hun onderzoek rapport uit te brengen in eene volgende vergadering, welke belegd is op morgen Woensdag, des voormiddags ten elf ure.

Wij ontleenen aan de gisteren ontvangen *Javasche Couranten* nog het navolgende.

Bij publicatie van 16 Julij had de Gouverneur-Generaal goedgevonden openlijke afkondiging te doen van het Koninklijk besluit van 3 Mei 1854, n°. 70, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien het rapport van Onzen Minister van Kolonien, dd. 15 April 1854 la. *A* n°. 7, mitsgaders de daarbij overgelegde brieven van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, dd. 8 September 1853 n°. 550/5 en van Onzen Minister van Justitie, dd. 31 Maart 1854 n°. 84;

Gelet:

a. op art. 1 der algemeene bepalingen van wetgeving van Nederlandsch Indie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 16den Mei 1846 n°. 1, en opgenomen in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* n°. 23 van 1847, luidende:

» De bepalingen door den Koning, of in Zijnen naam door den Gouver-
» neur-Generaal vastgesteld, verkrijgen in Nederlandsch Indie kracht
» van wet, door hare afkondiging, in den vorm, bepaald bij het regle-
» ment op het beleid der regering";

b. op art. 14 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 20sten Februarij 1836, n°. 91, en opgenomen in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* n°. 48 van 1836, luidende:

» Alle verordeningen, bevelen en andere handelingen van den Gouver-
» neur-Generaal moeten, bij derzelver uitvaardiging, worden gewaarmerkt
» door den algemeenen secretaris: » » ter ordonnantie van den Gouverneur-
» » Generaal.""

» Alle publicatien, acten en openbare stukken worden ook door den
» Gouverneur-Generaal onderteekend, en derzelver aanhef zal, na het
opschrift: » » van wege en in naam des Konings"", bestaan in de woorden:

» » *De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, den Raad*
» » *van Nederlandsch Indie gehoord, — allen die dezen zullen zien*
» » *of hooren lezen, salut! doet te weten.*""

Overwegende:

Dat omtrent den vorm, waarin verordeningen en bevelen van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie ter kennis van het algemeen behooren gebragt te worden, zich een verschil van gevoelen heeft geopenbaard;

dat het bestuur van Nederlandsch Indie het doorgaans er voor gehouden heeft, aan de bedoeling van art. 14 van het thans in werking zijnde reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, en de ongeveer gelijkluidende deelen van vorige regeringsreglementen, te beantwoorden:

a. door verordeningen en bevelen uit te werken in een register van handelingen en besluiten (vroeger ook resolutien) en dat register te doen waarmerken door den algemeenen secretaris (of dengene die hem bij afwezendheid of ontstentenis vervangt) onder de formule: » ter ordonnantie » van den Gouverneur-Generaal;"

b. door bij bekendmaking van de in het voormelde register opgenomen verordeningen en bevelen, — hetzij aan de betrokken autoriteiten en belanghebbenden, — hetzij aan het algemeen (in de *Javasche Courant* en in het *Staatsblad* van Nederlandsch Indie), dezelve te doen waarmerken door eenen der secretarissen van het gouvernement onder de formule: » accordeert met het register der besluiten" (vroeger ook resolutien van den Gouverneur-Generaal, of ook van den Gouverneur-Generaal in Rade);

Den Raad van State gehoord (advies van den 1sten Mei 1854, n°. 4),

Hebben besloten en besluiten:

Te verklaren, dat verordeningen van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, bij de openbaarmaking, gewaarmerkt door eenen der secretarissen van het gouvernement van Nederlandsche Indie, onverschillig of die verordeningen zijn genaamd publicatien, resolutien of besluiten en of de waarmerking is geschied en geschieden zal » ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal," dan wel onder eenige andere formule, in den gebezigden vorm, kracht van wet hebben door afkondiging.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 3den Mei 1854.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Bij publicatie van den 8sten Julij 1854 heeft de Gouverneur-Generaal afgekondigd:

dat hij,

lettende op het reglement in *Staatsblad* 1847, n°. 22, en in aanmerking nemende, dat tot dusver voor de vrijhavens van Menado en Kema geene dergelijke regelingen zijn uitgevaardigd,

Heeft goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op de publicatie van 8 September 1848 (*Staatsblad* n°. 42),

Eerstelijk: Te bepalen, dat het aan alle vaartuigen, hetzij die al dan niet in Nederlandsch Indie te huis behooren, is toegestaan om goederen van Menado en Kema naar eene der andere Nederlandsch-Indische bezittingen, waar zij wettelijk kunnen toegelaten worden, over te brengen, of van die bezittingen naar Menado en Kema uit te voeren;

Ten tweede: Vast te stellen het volgende

Haven-reglement voor Menado en Kema.

Art. 1. Vaartuigen, de reede van Menado of Kema opzeilende, moeten, vóór zij ten anker komen, hunne vlag vertoonen; hetzelfde moet geschieden bij het verlaten van de reede.

Voor vaartuigen, welke ra-zeilen voeren, wordt de vlag van den wal geheschen.

De havenmeester te Menado of de onderhavenmeester te Kema zendt naar boord van elk opzeilend vaartuig een verpraaibrief van den volgenden inhoud:

» De gezagvoerder van het ter reede gekomen vaartuig wordt uitgenoodigd het onderstaande in te vullen:

» . . . . , den . . . .
» *De Havenmeester*,
» N. N.

» Vlag van het vaartuig
» Naam
» Naam van den gezagvoerder
» Grootte van het vaartuig in lasten of tonnen
» Hoe bemand
» Hoe gewapend
» Van waar gekomen
» Wanneer gezeild
» Welke plaatsen aangedaan
» Werwaarts bestemd
» Welke lading
» Namen, landaard en beroep der passagiers
» Gezondheidstoestand
» Belangrijke tijdingen

» Reede . . . . . , den . . . . .
» (*Handteekening van den gezagvoerder*)"

Art. 2. De gezagvoerders van vaartuigen moeten binnen 24 uren na hunne aankomst ter reede, hetzij in persoon, dan wel door hunne agenten, op het havenkantoor doen overbrengen hunne zeebrieven, passen en verdere scheepspapieren, welke aldaar tot hun vertrek worden aangehouden.

Brieven en pakketten moeten terstond, nadat het vaartuig ten anker is gekomen, aan het havenkantoor afgeleverd worden.

Art. 3. Alle matrozen of zeelieden van particuliere vaartuigen, die met verlof aan wal komen, moeten zijn voorzien van een verlofsbriefje, geteekend door den gezagvoerder of zijnen plaatsvervanger: hiervan zijn uitgezonderd zoodanige matrozen of zeelieden, die voor korten tijd en zonder te vernachten, aan wal gezonden worden tot het verrigten van bepaalde bezigheden, ten behoeve van het vaartuig waartoe zij behooren.

Ieder matroos of zeevarende, die aan wal gevonden wordt, zonder voorzien te zijn van het gevorderd verlofsbriefje, zal verbeuren eene boete van drie gulden, voor welke boete de gezagvoerder aansprakelijk is.

Art. 4. De havenmeester te Menado en de onderhavenmeester te Kema zijn geregtigd, wanneer zij vermeenen dat het belang van den lande zulks vordert, zich aan boord van de ter reede liggende vaartuigen te begeven, de daarop bevonden wordende manschappen te monsteren en met de monsterrol te vergelijken, en speciaal op inlandsche vaartuigen, tegen welke vermoeden mogt bestaan, dat zij tot roof op zee, of tot het drijven van slavenhandel zijn uitgerust, zoodanig nader onderzoek te doen, als strekken kan om zich van de waarheid te overtuigen.

De onderhavenmeester te Kema is gehouden van alle belangrijke omstandigheden onverwijld kennis te geven aan den havenmeester te Menado, die zoowel van die berigten, als van hetgeen hem zelven ten aanzien van de ter reede van Menado aangekomen vaartuigen zal kennelijk worden, ten spoedigste mededeeling moet doen aan den resident.

Art. 5. De grenzen van de reede van Menado worden bepaald als volgt:

om de noord, de rivier van Menado;
om de zuid, het baken op het strand;
en om de west, eene Engelsche mijl uit den wal;

en van Kema:

om de noord, Tandjong Kokolie;
om de zuid, het eiland Koboeroekan;
om de oost, van den zuidhoek van het eiland Lembe, dwars om de zuid.

Art. 6. Alle vaartuigen zijn gehouden te ankeren binnen de bij art. 5 bepaalde grenzen.

Vaartuigen, kruid en ammunitie in lading hebbende, zijn echter gehouden te ankeren,

te Menado:
benoorden de rivier van Menado;
te Kema:
benoorden Tandjong Kokolie.

Zij mogen zonder vooraf erlangde vergunning van den betrokken havenmeester niet verhalen binnen de grenzen der reede.

Geschillen omtrent ligplaatsen ter reede zijn onderworpen aan de beslissing van den betrokken havenmeester, wiens uitspraak door de gezagvoerders moet worden opgevolgd.

Art. 7. Gezagvoerders van vaartuigen, kruid en ammunitie in lading hebbende, welke vergunning erlangen om binnen de grenzen der reede te verhalen, zijn gehouden het kruid en de ammunitie, met inachtneming der noodige voorzorgen, terstond te lossen, hetzij voor den invoer, hetzij om te worden geborgen tot den wederuitvoer.

Geene vaartuigen worden ter reede toegelaten, welke ingeladen kruid en ammunitie aan boord houden.

Nadat kruid en ammunitie weder aan boord zijn teruggebragt, moeten de vaartuigen onverwijld verzeilen buiten de grenzen van de reede, dan wel ankeren op de bij art. 6 aangewezen plaatsen.

Art. 8. Geen ballast mag geworpen worden van boord van eenig ter reede van Kema zeilend of liggend vaartuig, op verbeurte eener boete van f 10 voor elken last op welken het vaartuig gemeten is.

Art. 9. Het is verboden om touwen of kettingen van vaartuigen, ter reede van Menado liggende, te bevestigen aan houten palen, waarop 's gouvernements of andere gebouwen rusten, op verbeurte eener boete, honderd gulden niet te boven gaande, ter beoordeeling van den resident van Menado, ongerekend vergoeding van alle schade door overtreding van deze bepaling veroorzaakt.

Art. 10. Gezagvoerders van vaartuigen zijn gehouden, alvorens te vertrekken, bij het havenkantoor te ligten hunne zeebrieven, passen en verdere papieren, bij hunne komst, overeenkomstig art. 2, aldaar overgebragt, en voorts eene uitklaring en ladinglijst.

Voor inlandsche vaartuigen, op passen van inlandsche vorsten of op Nederlandsch-Indische jaarpassen varende, wordt geene afzonderlijke uitklaring gegeven, maar de vergunning tot vertrek op de passen gesteld.

Geene uitklaring noch vergunning tot vertrek wordt verleend, dan na vertoon der scheepsrolle en van een bewijs van de plaatselijke autoriteit dat aan alle plaatselijke wetten voldaan is.

Die bewijzen worden even als de uitklaringen kosteloos en op ongezegeld papier verleend.

Art. 11. Door de gezagvoerders of agenten van op de Europesche wijze getuigde vaartuigen, moet onder hunne handteekening aan het havenkantoor schriftelijk opgave worden gedaan van de hoeveelheid, soort en waarde der goederen door hen ingevoerd, overgescheept of uit

te voeren, met vermelding der plaats, van waar de ingevoerde goederen aangebragt en waarheen de uit te voeren goederen bestemd zijn.

Deze aangifte kan, voor zoo veel inlandsche en daaraan gelijkgestelde handelaren betreft, bij monde ten kantore van den havenmeester geschieden, en wordt aldaar kosteloos ontvangen en aangeteekend.

De *Javascha Courant* van 15 Julij behelst nog het volgende:

Ten vervolge op ons nommer van 25 Februarij 1854 (*Staats-courant* 1854, n°. 89), deelen wij onzen lezers hieronder nog eenige bijzonderheden mede, omtrent getah pertja in de residentie Wester-Afdeeling van Borneo.

In het jaar 1849 werd aan den Sultan van Pontianak een privilegie toegestaan tot inzameling van getah pertja. Gedurende *één* jaar had Z. H. van dat voorregt gebruik gemaakt, doch later daarvan afgezien, zoodat het privilegie werd ingetrokken.

Met het oog op de bestaande verderfelijke gewoonte van den boom om te kappen, wordt nu de aanplanting op kleine schaal voor gouvernements rekening beproefd. Als voorloopige uitkomst valt hieromtrent mede te deelen, dat de grond in de nabijheid van Pontianak voor deze cultuur te laag en te moerassig is bevonden, zoodat alle geplante boompjes zijn gestorven. Ook te Soekadana mislukte de proef.

Te Mampawa zijn evenmin geschikte gronden aangetroffen, doch de vorsten aldaar zijn uitgenoodigd eene proef op hoogeren grond te nemen in koffijtuinen, die aldaar door hen zijn of zullen worden aangelegd.

Te Sambas zijn reeds verscheidene aanplantingen mislukt. Men was echter voornemens nieuwe proeven te nemen op hoogere gronden.

Op de eilanden langs de kust moet ook veel getah pertja te bekomen zijn. De resident had aldaar op een zijner togten vele boomen gezien. De vorsten aan wie zij behooren, waren uitgenoodigd daarnaar onderzoek te laten doen, en de opbrengst als privilegie af te staan aan vertrouwde personen onder voorwaarde van de boomen niet meer te laten omkappen, doch voortdurend af te tappen, en dáár wáár boomen geveld waren, terstond andere aan te planten.

Ook zijn de vorsten en hoofden verzocht het omkappen der getahboomen tegen te gaan, en zelfs het aftappen, zonder hunne voorkennis.

Vroeger werd aan het zoeken en aankweeken der getah weinig of niets gedaan, omdat er geen voordeel bij werd behaald. Nu men te Pontianak 25, en te Singapore 30 Spaansche matten voor den pikol betaalt, komen vele menschen zelfs van Lingga de getah inkoopen. Tot bewijs dat men vroeger zeer roekeloos bij het inzamelen te werk ging, kan strekken dat de resident op Poeloe Pemadjoe eene menigte zware boomen geveld zag liggen.

In den handel wordt beweerd, dat goede getah bruin moet wezen; de resident had echter zelf gezien, dat de getah uit den aard wit (melkkleurig) is, doch alleen bruin wordt, doordat zij bij het uitlekken loopt over den bast, die eene bruine verwstof loslaat, en deze aan de getah mededeelt. Verder ontwaarde de resident dat de getah-inzamelaars een weinig van dien bast mengden in het sap, als het warm gemaakt en tot koeken gekneed werd.

Naar de reden vragende, werd geantwoord, dat de handelaren de witte getah pertja voor slecht verklaarden, en ze daarom moest geverwd worden. De wijze waarop zij in de wildernissen wordt ingezameld, is oorzaak dat niet zelden meer andere gekleurde zelfstandigheden daarin gevonden worden.

Door den resident werden twee monsters getah van het eiland Temadjoe aan het gouvernement ingezonden. Deze getah in den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija onderzocht, leverde de volgende hoogst gunstige uitkomsten op:

» Volkomen vrij van alle vreemde inmengselen, kon zij, zonder dat het noodig was haar eene anders vrij lastige en langwijlige voorbereiding te doen ondergaan, terstond gebruikt worden, nadat zij in kokend water was week geworden. In dien toestand toonde zij zich veel meer handelbaar dan al de tot nu toe bij dien winkel beproefde soorten. Na het koud worden leverde zij tevens een aanmerkelijk harder en steviger voorwerp op.

» Gedeeltelijk kan deze gunstige uitkomst worden geweten aan den bijzonderen aard van den boom, waaruit deze gom wordt verkregen. Het grootste aandeel echter moet worden toegeschreven aan de *aftapping* van het vocht, door welke wijze van inzameling de getah is verkregen. Deze stof heeft eene hooge handelswaarde."

Van deze getah-soort zullen eenige plantjes worden gezonden naar 's lands plantentuin te Buitenzorg.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden het verslag van de vereenigde zitting der beide Kamers van de Staten-Generaal, van 18 September jl.

Rhijnhoogte te Keulen. 18 September 5 vt. 7½ dm. Rhl.

ADVERTENTIEN.

*** De Majoor Garnizoens-Kommandant, belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te Gorinchem, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den 6den October 1854, ten zijnen Burele, des morgens ten 12 ure, Aanbesteden de Leverantie van:

2 Last	Kubanka-Tarwe,	wegende minstens 77 pond netto per mud;
2 »	Zeeuwsche Tarwe,	» » 74 » » » »
1 »	Pruisissche Rogge,	» » 72 » » » »

De Voorwaarden dier Aanbesteding zullen van af den 20sten September tot en met den 5den October 1854 ter lezing liggen op het Plaatselijk Bureau, van 's morgens 10 tot 1 ure. Het merk, op de inschrijvings-biljetten voorkomende, moet ook op de monsters der granen gesteld zijn.

De Majoor Garnizoens-Kommandant,
Bij absentie,
De Kapitein Plaatselijke Adjudant,
VAN HASSELT.

AKEN-MAASTRICHTSCHE-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Zijtak van Maastricht naar Hasselt.

Aanbesteding van den bouw der Funderingswerken, Fundamenten, Pijlers en Landhoofden eener Brug over de Maas, bij Maastricht.

De Gemeenschappelijke Directie zal op Zaturdag den 23sten September aanstaande, des voormiddags ten elf ure, in haar bureau te Maastricht en in bijzijn der tegenwoordig zijnde Inschrijvers, de opgegeven werken aanbesteden.

De verzegelde Inschrijvingsbiljetten, met het opschrift:

Inschrijvingsbiljet voor den bouw der Funderingswerken, Fundamenten, Pijlers en Landhoofden eener Brug over de Maas, bij Maastricht

moeten op het hierboven bepaalde uur aan de Directie voornoemd ingeleverd worden.

Het Bestek en verdere stukken liggen, te rekenen van den 16den September aanstaande, ter inzage van de belanghebbenden in de Bureaux te Maastricht en te Aken; zullende den 20sten en 21sten dier maand door de beambten der Maatschappij de verlangde inlichtingen op het terrein worden gegeven.

Maastricht, den 5den September 1854.

De Directie der Aken-Maastrichtsche-spoorweg-maatschappij,
W. CLERMONT, *Voorzitter.*

NB. Van den 7den September af kan echter reeds van het Bestek en de Teekeningen op het bureau te Maastricht inzage genomen worden.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** In den jare achttien honderd vier en vijftig den vijftienden van de maand September, heb ik *Antonie Petrus Franciscus Asmus*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, wonende in de Spuistraat aldaar, Wijk S, n°. 39, ten verzoeke van *Maria Johanna Lausser*, Echtgenoote van en ten deze bijgestaan en gemagtigd door *Petrus Weenink*, Metselaarsknecht te 's Gravenhage, tot het uitbrengen dezer Dagvaarding verlof bekomen hebbende van de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, bij behoorlijk geregistreerd Vonnis van den eersten September 1800 vier en vijftig, waarbij haar tevens vergunning is verleend om ten deze kosteloos te procederen, ten deze domicilie kiezende ten Kantore van den heer mr. *Hendrik Reijers*, Procureur bij de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, wonende in de 2de Wagenstraat aldaar, wijk N, n°. 152, die voor haar in het na te melden regtsgeding als Procureur zal occuperen,

voor de *eerste maal* Gedagvaard *Agnieta Geertruida Lausser*, in der tijd opgenomen geweest in het Luthersche Weeshuis te 's Gravenhage, doch thans afwezig, exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur der Vergaderplaats van voornoemde Regtbank en aan het Huis der Gemeente der Stad 's Gravenhage, terwijl ik mede een afschrift heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij gemelde Regtbank, die het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend, zullende deze mede worden geplaatst in de *Staats-courant* en het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage*, als daartoe door de Regtbank aangewezen; — ten einde:

aangezien de Gedaagde, die in der tijd in het Luthersche Weeshuis te 's Gravenhage is opgenomen geweest, dat Huis in September van het jaar 1800 negentien heeft verlaten, zonder dat men ooit is te weten gekomen, waarheen zij zich heeft begeven;

aangezien er sedert en alzoo in nagenoeg vijf en dertig jaren geen bewijs van haar aanwezen of overlijden is ingekomen;

aangezien de Requirante, als Erfgename ab intestato van de Gedaagde, er belang bij heeft dat bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage worde verklaard, dat er Regtsvermoeden van Overlijden van de Gedaagde [illegible] sedert September 1800 negentien,

mitsdien vóór of uiterlijk op den twee en twintigsten December aanstaande, hetzij in persoon of door iemand van harentwege ter griffie der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage van haar aanwezen te doen blijken, zullende bij gebreke daarvan door de Requirante verlof worden verzocht tot het doen eener tweede Openbare Dagvaarding.

De kosten van dit exploit bedragen in debet f 7.10, behalve de registratie-regten, schuldig en gereserveerd. (Get.) *A. P. F. Asmus.*

Gezien bij ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage. (Get.) *François.*

In debet geregistreerd te 's Gravenhage den vijftienden September 1854, deel 120, folio 128 vak 3, zonder renvooi. Ontvangen een gulden tien en een halven cent als regt f 0.80, 38 opc. 30½ } f 1.10½ debet. De Ontvanger. (Get.) *J. Keller.*

Voor afschrift,
H. REIJERS, *Procureur.*

Bekendmaking ter voldoening aan art. 486 *van het Burgerlijk Wetboek.*

Bij Acte, op den 12den September 1854 voor den Edel Achtbaren Heer Kantonregter van het kanton Delft gepasseerd, naar behooren geregistreerd, is door den Heer *Gerardus Molenkamp*, Predikant bij de Hervormde gemeente, wonende te Delft, Handligting verleend aan zijnen Zoon *Dirk Gerardus Molenkamp*, geboren aan de Vuursche, den 18den Februarij 1833, en zulks tot de geheele ontvangst en uitgave van, en de beschikking over zijne inkomsten, het drijven van den Boekhandel en het uitoefenen van het bedrijf van Boekdrukker, en het sluiten van zoodanige verbindtenissen, als tot gezegden handel en bedrijf betrekkelijk zijn.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, Dingsdag den 19den SEPTEMBER.

NEDERLAND.	Werk. Schuld. 2½ pct. . . .	60 11/16	60 13/16	60 11/16
	Dito 3 pct.	72 1/8	72 3/8	72 1/8
	Dito 4 pct.	90 13/16	90 7/8	90 7/8
RUSLAND.	Bij Hope en C°. 5 pct. . . .	100 1/4	100 3/8	100 1/4
	Dito bij Stieglitz 4 pct. . . .	76 3/4	—	—
SPANJE.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct. .	18 1/2	18 9/8	18 9/16
	Dito binnenlandsche 3 pct. .	33 1/16	33 1/8	33 1/16
OOSTENRIJK.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	68 15/16	69 3/16	—
	Dito 2½ pct.	34 7/8	35	—
	Dito 1849 5 pct.	78 1/8	—	—
	Metalliek 1854.	78	—	—
BELGIE.	Bij Rothschild 2½ pct. . . .	49	—	—
PORTUGAL.	Obligatien 3 pct.	36 3/4	36 7/8	36 13/16
MEXICO.	Obligat. 1851 3 pct.	28 3/4	—	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.